

TECHNOLOGIE HRUBOVNY - PRO FINÁLNÍ OPRACOVÁNÍ JEN TO NEJLEPŠÍ

Technologie hrubovny je nedílnou součástí celého výrobního procesu Divize Metalurgie (DME). Setkávají se zde jak poptávky, tak zakázky zpracované technologiemi kovárny i slévárny. Za posledních 20 let podíl hrubovaných odlitků a výkovků z celkové produkce DME výrazně vzrostl. Je to mimo jiné dáno zvyšujícími se nároky na kvalitu a s tím souvisejícím prováděním nedestruktivních zkoušek, dále snahou prodávat produkty s co nejvyšší přidanou hodnotou. Z těchto důvodů jsou stále zvyšovány nároky na technologii hrubovny a následně hrubování.

Hrubování je obráběcí proces, při kterém se odstraňuje z odlitku nebo výkovku znečištěná povrchová kůra a přebytečný materiál po technologických prvcích. Především se při něm ale připravuje povrch pro následné finální opracování – buď u zákazníka, nebo na Divizi Strojírny (DST). Technolog hrubovny se musí skvěle orientovat ve výkresové dokumentaci i v postupech zpracovaných předchozími technologiemi. Musí navrhnout rozsah hrubování s ohledem na požadavky zákazníka, zpracovat postupy hrubování. Pro složitější tvary programátor CNC připravuje v 3D software NX CAM program pro obrábění.

U výkovků technolog hrubovny v případě zakázky připravuje hrubovací náčrty s požadovanými přídávky od zákazníka, aby byly srozumitelné a aby následně zákazník nebo hrubovna mohla podle těchto náčrtů vyrobit ohrubované kusy. Odlitky, které jsou oproti výkovkům tvarově mnohem složitější, mohou být popsány až na více než deseti výkresech podmodelů. Technolog se musí v tom všem orientovat a detailně vytvořit technologický postup s popisem operací hrubování v souladu s výkresovou dokumentací zákazníka. V 90% případů se u odlitků vše ještě porovnává s 3D modelem zákazníka a komunikuje, které rozměry je potřeba ohrubovat a které ponechat v litém stavu. Se slévarenskou technologií se případně řeší apretace zbytků po nalitcích. Každý technolog s pomocí firemního software stanovuje časovou normu obrábění, dále spolupracuje na řešení neshod z výroby vzniklých nejen chybným hrubováním, ale i třeba chybným odlitím či vykováním.

Nedílnou součástí technologie obrábění je tvorba programů pro CNC stroje. V současné době je na hrubovně cca 22 CNC strojů. Programátor CNC soustruhů, karuselů nebo CNC horizontek a portálového centra FREZ2o podle požadavku postupu zpracuje obráběcí program pro daný typ hrubovaného výrobku. Programy se tvoří většinou ze zákaznických 3D dat. Nejsou-li k dispozici, pak programátor vytvoří na základě výkresů naše vlastní data a provede výpočet programu.

Na závěr je důležité zmínit i oddělení konstrukce nářadí technologie hrubovny, které definuje potřebu speciálního operačního nářadí, a jeho případný nákup. Dále vytváří pro kontrolu hrubovny rozměrové protokoly a náčrty, bez kterých se MHR neobejde. Na základě vzniklých neshod ve výrobě spolupracuje s mistry hrubovny a vytváří pro ně rozměrové neshody i náčrty zasílané zákazníkovi k odsouhlasení tolerance nebo k opravám.

Být technologem na hrubovně je vysoce odborná, náročná, a také velmi zajímavá práce umožňující profesní i osobnostní růst.

Roman Kratochvíl, 1. místo
Soustružník

Pan Roman Kratochvíl pracuje na ŽĐASe jako soustružník na Strojárnách na středisku Lehká obrobna. Zde začal po dokončení školy v roce 2010 na stroji SUR 350. Po šesti letech svoje působení u nás přerušil, aby se v roce 2020 vrátil, a to opět na Lehkou obrobnu a tentokrát k práci na soustruhu SU 50. Pan Kratochvíl je zkušený, svědomitý a spolehlivý pracovník, který ochotně plní mimořádné požadavky svých nadřízených. Je iniciativní a zodpovědný a s nasazením přistupuje k svým pracovním úkolům, zejména pokud jde o splnění nebo případné zkrácení požadovaných termínů výroby. Ocenění si zaslouží i za ochotu, se kterou se ujal studentů na praxi, které zaučuje na přidělených strojích a odborně je vede.

Josef Kubeš, 2. místo
Slévač - formář

Pan Josef Kubeš je naším kolegou od roku 2015, kdy nastoupil jako strojní zámečnick na Strojírny. Od roku 2016 pracuje na Metalurgii na středisku Formovna. Zde vystřídal řadu profesí od vazače, slévače-jádraře, vytloukače až po stávající pozici slévač-formář. Jelikož jde o odbornou, náročnou a zodpovědnou práci, absolvoval rekvalifikační kurz. Zároveň vlastní vazačský, svářečský průkaz a průkaz řidiče MV. Pan Kubeš je nesmírně ochotný, vážíme si jeho nasazení pro společnou věc, kdy s nadšením pracuje tam, kde je třeba. V kovárně tak sestavuje a svařuje výtuhy, vyrábí formy pro odlitky. Je-li třeba, chodí vytloukat odlitky nebo se účastní lití forem, zapalování plynů a ošetřování náلتků po odlití. Je to opravdu zkušený, spolehlivý a svědomitý pracovník, který je zaučen na celé řadě profesí a který si zvyšuje neustále svoji kvalifikaci. Je vstřícný k požadavkům nadřízených a ochotně přistupuje k plnění úkolů nad rámec svých povinností.

Dana Kellarová, 3. místo
Referent marketingu

Dana Kellarová pracuje pro naši firmu od roku 2005 a na své pozici referent marketingu zajišťuje zaměstnanecké akce a akce ŽĐASu. Je spolehlivá, ke své práci přistupuje s maximálním nasazením. Při přípravě i samotné realizaci různých firemních aktivit je k dispozici bez ohledu na to, zda se konají v pracovní době nebo osobním volnu. V lednu 2023 byla hlavním organizátorem úspěšného společenského plesu ŽĐASu. Za svoje nasazení při organizaci nejen této akce si zaslouží ocenění.

ŽĐAS DODÁ ŘETĚZOVÁ KOLA NA PLOŠINU DO MEXICKÉHO ZÁLIVU

Americká firma New Fortress Energy zakoupila dvě ropné plošiny, které přestavuje v Singapurském doku na plovoucí plošiny pro těžbu LNG. Ty pak budou pracovat v Mexickém zálivu. Jako subdodavatel, který dodává kotvící zařízení, se na této přestavbě podílí také norská firma I.P. Huse, která u nás pro tento účel objednala 30 ks řetězových kol o průměru cca 3 m. Všechny kusy musí být dodány ještě v letošním roce.

Není to první zakázka, kterou pro tohoto norského partnera děláme. První řetězová kola jsme jim dodávali již v roce 2002, ta poslední pak v roce 2017. Řetězové kolo ve stavu hrubého odlitku právě z této dodávky lze vidět na obrázku níže. A není to jediný typ odlitku a ani jediný zákazník, pro kterého takové odlitky pro těžbu a přepravu LNG vyrábíme, neboť všeobecně dochází k hledání náhradních zdrojů dodávek. Věříme, že se nám podaří v participovat na této restrukturalizaci v maximální míře.

ČTVRT STOLETÍ SPOLUPRÁCE S VÝJIMEČNOU SPOLEČNOSTÍ KOVOSTEEL RECYCLING

Koncem loňského roku byl dodán firmě KOVOSTEEL Recycling nový pakeťovací list typ CPB 100 N v mobilní verzi, opatřený hydraulickou rukou s drapákem, který je používán ke zpracování barevných kovů. Zákazník si vybral tento kompaktní typ stroje proto, aby nemusel převážet materiál z různých míst k pakeťovacímu lisu, ale aby tomu bylo právě naopak. „Hora materiálu už tak nemusí k Mohamedovi“. Chceme využít příležitosti a zjistit první dojmy z práce s novým strojem. Původně domluvená schůzka byla přesunuta, vyrážíme až na pozdější termín, a tedy není jisté, jestli bude příležitost potkat se také s majitelem firmy, panem Bronislavem Janečkem, a prohodit s ním pár slov. Máme ale štěstí. Potkáváme se s ním v kanceláři příjmu materiálu, kde se na určitou dobu „převlékl“ v pracovníka logistiky. Získáváme od něj srdečné svolení s prohlídkou celého recyklačního komplexu ve Starém Městě, povolení k focení v areálu a pořízení videa nově dodaného zařízení při jeho prvních dnech práce.

V doprovodu šéfa pracoviště, pana Oldřicha Malého, procházíme kolem veteránů hasičských aut, největšího letadla vyrobeného v Československu OK-130 typ L610, do kterého můžeme vstoupit, podívat se do kokpitu a nasát atmosféru minulých let. Dojem z vnitřních prostor letadla je velmi silný. Dále procházíme kolem mechanického lisu ŽĐAS a míříme k provizornímu pracovišti pakeťovacího lisu. Provizornímu proto, že se bude podle potřeby přemisťovat, kam bude potřeba. Pro operátora lisu to je úplně nové pracoviště, se kterým se teprve seznamuje. Nicméně na jeho práci to nebylo vůbec znát. Svěřil se nám, že celý týden poctivě trénoval manipulaci materiálu drapákem pro náš televizní štáb. Lis si pochvaloval, protože pracuje automaticky, takže s ním nemusel nic trénovat. A jelikož jsme měli svolení projít si celý areál, a měli jsme k tomu bezvadného průvodce, využili jsme příležitosti do maximální možné míry. Popisujeme místo pěti slovy: Recyklační centrum, které svět neviděl. Možná se někomu vybaví pohádka Obušku z pytle ven a scéna, kde hospodský slíbí ševci jitřnici, jakou svět neviděl, a přinese mu prázdný talíř. V tomto případě je tomu ale úplně naopak. Nebo přesně tak? Záleží na úhlu pohledu. Troufnu si říct, že toto místo je vskutku unikátní, a to nejen u nás v České republice, ale v celé Evropě a dost možná i na celém světě.

Příběh firmy KOVOSTEEL Recycling se začal psát v roce 1998. Na jeho počátku byl chátrající areál cukrovaru, který byl postaven před 130 lety a o který nikdo neměl zájem. Hrozila mu demolice. Areál ale objevil a zakoupil kreativní a schopný člověk se spoustou skvělých nápadů a vizemi, které postupně uskutečňuje a zhmotňuje. A tak se začala psát nová kapitola tohoto místa. Celý areál, jeho jednotlivé budovy, jejich okolní travnaté plochy i komunikace byly postupně rekonstruovány a přeměňovány zajímavým způsobem.

Vedle standardního šrotiště zde postupně vyrostla zoologická zahrada, která je v současné době plná unikátních exemplářů zvířat z celého světa, vyrobených z nepotřebných součástek vyřazených strojů určených k sešrotování. Součástkám tak byla dána druhá, nestandardní možnost jejich použití. Většina prvních exponátů je z díly majitele firmy. Můžeme zde potkat rodinku slonů, nosorožce tuponského vyrobeného z různých druhů ozubených kol, nejvyššího savce světa rotschildovu žirafu, a spoustu dalších. Každý exponát má u sebe informační tabulku, kde je možné se dozvědět různé zajímavosti, kde se na zeměkouli daný druh nachází, ale také kdy byl exponát „narozen“ a kým. Všechna zvířata jsou vyrobená v životní velikosti. A aby bylo zajištěno jejich další rozmnožování, byla v jedné z budov zřízena PORODNICE, kde se rodí další a další přírůstky.

Původní sklad cukru byl přebudován v moderní konferenční a školicí středisko s názvem KONGRESOVÉ CENTRUM. Rekonstrukce se snažila zachovat původního „ducha“. Zůstal zde například dobový výtah na pytle s cukrem nebo historický dopravník. Učebny, sály a místnosti jsou pojmenovány podle původního účelu v rámci skladiště cukru, např. Kostárna, Bednárna, Surovárna apod. V dalším objektu se nachází zážitková KOVÁRNA, kde si nejen milovníci železa mohou vyzkoušet práci kováře, tedy vzít kladivo do ruky, dát železo do výhně a z kusu rozžhaveného kovového šrotu vytvořit vlastníma rukama skutečně originální dílo. V prvním patře nad kovárnou se nachází expozice malého Muzea kovářského řemesla, kde je možné dozvědět se něco o železných rudách a jejich těžbě, o technologii zpracování železné rudy, vidět repliku primitivní hliněné hutě na tavení železa a poučit se o vývoji kovářského řemesla v čase a jeho nutnosti být součástí každodenního života na vesnici.

NASKENUJ MĚ

V jiné budově se pro změnu nachází MUZEUM VETERÁNŮ. Tuto budovu střezí medvěd grizzly s huňatým kožichem z tisíce šroubů, který je výtvozem, světe div se, majitele firmy. Na spoustě exponátů mají svůj podíl také šéfové jednotlivých provozů a spřátelených firem. Malé i velké návštěvníky určitě zaujme „transformer“ střežící jednu z procházkových tras. Mnozí z návštěvníků pak ocení kavárnu uprostřed areálu. Vřele doporučuji toto netradiční místo navštívit a přesvědčit se o jeho kouzlu na vlastní oči. A přeji si, aby vize a plány pana Janečka byly dále zhmotňovány.

V suterénu kongresového centra se nachází prodejna suvenýrů, kde jsem si na památku zakoupila suvenýr v podobě pejska s kostičkou v tlamě. Jmenuje se Ron, narodil se 22. 12. 2022, je to tedy ještě stěně. Bude sloužit jako rozkošné těžitko.

Po prohlídce jsme se šli ohřát a občerstvit do útulné kanceláře pana Janečka, který vyjádřil svoji velkou spokojenost se spoluprací se ŽDASem, která trvá téměř od vzniku jeho firmy, což je už skoro čtvrt století. Ani jsme tomu nechtěli věřit, že to je již tak dlouho. Firma KOVOSTEEL je jedním z prvních uživatelů kontejnerových nůžek CNS400K. V současné době zde používají nůžky s elektrickým motorem. Tyto jsou umístěny na podvozku na vagónu, aby bylo možné využít jejich mobility. Dále potom úplně prvním uživatelem nůžek CNS 730 MTC, jejichž prototyp, tehdy s označením CNS700 s diesel pohonem, byl v roce 2012 testován v provozu právě na šrotišti ve Starém Městě. Mimo kontejnerových nůžek jsou zde v provozu další paketovací lisy typu CPB 100, na kterých se zpracovává železný odpad. Pan Janeček uvedl, jak je pro něj důležité, cituji: „když platí to, na čem se domluvíme. A v případě spolupráce se ŽDASem to tak je, a proto zůstávám vaší značce věrný. Ostatně o tom, že jsem vaší značce věrný, svědčí skutečnost, že pokud by se podělilo množství strojů ŽDAS, které nám kdy byly dodány, počtem let naší spolupráce, pak na každý rok, případně jedno zařízení. A to nebylo vždy nutné staré zařízení vyřadit, ale proč nevyužít možnosti zakoupit nový stroj a původní odprodat. V automobilovém průmyslu se toto děje běžně, proč to tedy nepraktikovat i v případě žďasáckých strojů, když to je možné.“ Nemá tedy v úmyslu měnit značku, a současně projevila přání, aby i ŽDAS tu pro ně byl dál.

Těším se, až se sem zase vrátím, a doufám, že budu mít opět příležitost popovídat si s panem Janečkem. Mám ráda lidi, kteří jsou upřímní, kreativní, mají plány a sny, které umí uskutečnit. Lidi, od nichž se můžu něco dozvědět a naučit. Byť by to byla třeba jen jedna myšlenka, nebo jedna věta.

Eva Křivská

Máš oheň v srdci?

Do našeho týmu ocelářů hledáme šikovné kolegy.

Na všechny pozice tě můžeme zaškolit.

Navíc získáš náborový příspěvek až **30 000 Kč**

ŽĐAS, a.s.
Strojírenská 675/6
591 01 Žďár nad Sázavou
+420 607 030 781
personalni@zdas.cz

NAŠE SRDCE TVOŘÍ BUDOUCNOST

www.zdas.com

Akce pro naše zaměstnance

I v roce 2023 vedení společnosti ŽĐAS připravuje pro naše zaměstnance spoustu volnočasových aktivit. Níže přinášíme nyní již známé termíny našich akcí, další budou postupně zveřejňovány.

25. únor	Bruslení na zimním stadionu ve Žďáru nad Sázavou
18. březen	Bowling Sauna Žďár nad Sázavou
27. květen	Cyklistická vyjížďka
22. září	Přijďte znovu pobejt

Dále připomínáme, že i v letošním roce pokračuje úspěšná spolupráce s Kulturou Žďár a benefiční program návštěvy kina ve Žďáru nad Sázavou.

A zásadní informace na závěr pro všechny čtenáře. Na **1.5.2023** připravujeme Den otevřených dveří ŽĐAS.

SETKÁNÍ S HARMONIKOU

Ve čtvrtek 2. února 2023 jsme již po páté přinesli radost našim bývalým kolegům, kteří žijí v Domově klidného stáří ve Žďáře nad Sázavou. Tradičně je spolu s námi navštívil i pan Kašík, který svým zpěvem a hrou na harmoniku rozezpíval každého. Na přání domova jsme jako dárek pro klienty zakoupili sedáky k venkovnímu posezení. Už teď se těšíme na setkání v roce 2024. Jsme rádi, že jsme si mohli užít příjemné odpoledne.

OKÉNKO DŮCHODCŮ

Vážení členové Klubu důchodců, členský příspěvek na rok 2023 ve výši 180 Kč můžete zaplatit osobně na sekretariátu ZO OS KOVO v úředních hodinách v pondělí nebo ve středu od 8 do 15 hodiny nebo přímo na číslo účtu 1622276399/0800, termín zaplacení je do 31. 3. 2023.

BEZPEČNĚ PŘI PRÁCI – DRUHY OOPP

Seriál

Ochrana hlavy, zraku, sluchu, dýchacích cest

- **ochranná přilba** – ochrana hlavy před pádem předmětů a nárazem do překážky
- **ochranné brýle/štit** – ochrana zraku před vniknutím cizího tělesa nebo potřísnění nebezpečnou látkou
- **ochrana proti nadměrnému hluku** – mušlové chrániče (sluchátka), zátkové chrániče (špunty)
- **ochrana dýchacích cest** – respirátory, polomasky, masky